

CIJENA listu: U preplati za čitavu god. K 86 — za pojedini mjesec K 18 — izmjeđno K 9 — mjesечно K 360; u maloprodaji 12 fl. pojedini broj. OGLASI primaju se u upravljačkoj listi trg "Custozia".

HRVATSKI LIST

Izlaže svaki dan u 5 sati ujutru.

HRVATSKI LIST izlazi u nakladnoj tiskari JOS. KRMPOTIĆ u Puli trg. Custoza 1; Uredništvo: Siliška ulica br. 24. — Odgovorni urednik JOSIP HAJN u Puli — Rukopisi se ne vraćaju. Cek rač. aus. post. sted. 26.795.

Broj 931.

Godina IV.

Ministarstvo Seidlerovo predalo je ostavku.

Što smo uvijek proricali i što je čitava javnost dan za danom očekivala, to se i dogodilo. Ministarstvo viteza Seidlera, nezrelo za vladu u ovo odlučno doba, položilo je u ruke cara demisiju. Naši će se čitatelji sjećati, kako je izjava dr. Seidlera o češkoj rezoluciji izazvala u češkim redovima smijeh. Oditovala se njegova nesposobnost, da vodi kormilo države, a češke su novine pisale, da austrijski ministar-predsjednik nije nikad tako blizu svome padu, kao onda, kad zauzme ono "odlučno" stajalište prema zahtjevima većine. Službena vijest saopćuje, da je vitez Seidler predao svoju ostavku za to, jer se je Poljski klub izjavio, da će glasoviti proti proračunu. Svakako je i Seidlerovim padom, koji se kao siguran očekuje, i ako se još ne zna, je li Njegovo Veličanstvo prihvatio ostavku, učinila austrijska politika korak naprijed. Onaj, koji će iz njega nadoći, možda će se još neko vrijeme opirati danu vremena i odbijati pravedne zahtjeve većine austrijskih naroda, ali će i taj otići, kao što je otisao Clam Martinic i Seidler i dugi niz prije njih, sve dok se prilike u našoj državi ne urede tako, da će se svim narodima pružiti otvoren put k oživljavanju njihovih narodnih zahtjeva. Slavenska većina u parlamentu, čini se, da se sve više grupira i da sve slavenske stranke radikalizuju svoje zahtjeve. Poljski je zastupnik Teltmayer bio rekao, da bi na odbijanje zahtjeva slavenske većine sa strane privilegovane manjine, bio najlepši odgovor ujednjenje svih slavenskih stranaka koje bi se uzajamno podupirale. I kako se čini, razvijaju se stvari u tom smjeru povoljno. Čim više austrijskih ministara, a desnih prijatelja Wolffsova, podade ostavku, tim čičićima postaje atmosfera, tim se više bliža austrijska politika svome pravome cilju.

B eč, 7. (D. u.) Kuća nastavlja glavnu raspravu o proračunu. Iza zastupnika Grabera, koji je podnio različite pritužbe i želje poljudjelaca glede prehrambenih prilika, govorili su zastupnici Kallina, Renner i Stölzel. Ovaj potonji veli, e je glavna zaduživač, koji imaju volje i koji su uvjereni, da ćemo zajedno sa vjernim našim njemačkim saveznikom privesti rat do dobrog završetka, ta, da pazimo na to, kako se u ovoj kući ne bi zabilo ništa, na što bi se kasnije u interesu države moralo žaliti. Javna je tajna, da se u ovaj čas vlada bavi u ministarskom vijeću svim mogućim parlamentarnim i državnim pitanjima i da će možda za nekoliko sati izaći vijest, koja miljenja sadašnjem položaju. Nijemci će biti uvijek spremni, da doprinesu za državu najveće žrtve. Izakako su još govorili zastupnici Wrobel, Guggenberg i Špinčić, podaje predsjednik dr. Gross u izjavu: Uslijed dogadjaja, koji su nastupili, od potrebe je, da se rasprave priskinu. Upravo u ovaj sam čas primio od Njegove Preuzvišenosti gospodin ministra-predsjednika dr. Ernesta viteza pl. Seidlera obavijest, da je vlada predala Njegovom Veličanstvu svoju ostavku. Pošto se prema tomu nalazi vlada u "status demissionis" (u stanju ostavke), ne preostaje nam prema dosadašnjem običaju ništa drugo, nego da predbjezno odgodimo sjednice zastupničke kuće. Ja ču pismenim putem obznaniti dan naredne sjednice, te primjećujem još, e je jasno samo o sebi, da uz ove prilike otpadaju i za danas te naredne dane sazvane odborske sjednice.

B eč, 7. (D. u.) Kako se u parlamentarnim krugovima glasa, imade se ostavka vlade svesti na zaključak poljačkog kluba, koji se je izrekao kol proti prelazu na specijalnu raspravu toli i proti dvomjesečnom proračunskom provizoriju.

Vijećanja u Berlinu.

O vijećanjima u Berlinu piše berlinski "Tageblatt": Rok primirja sa Rumunjskom naskoro će proteći te se mora primirje opeta obnoviti, ako se hoće, da se ratno stanje ne povrati. Može se dakle zaključiti, da se je kod berlinskih vijećanja raspravljalo i o ovoj stvari. No, ne radi se samo o tom pitanju, već se raspravlja i o raznim problemima, načaćenima u Brestu Litovskom. Osjeguranje korisnog gospodarskog prometa i jamstvo za opstanak nezavisne Ukrajine, to su zadaće, koje se ne daju lučiti jedna od druge. Čini nam se, posve krovom vijest, da se je u prvoj redu rješavljalo o poljskom pitanju. Držimo, da u sadašnjem času, gdje pregovori u Brestu Litovskom nijesu doveli niti do kakvog uspjeha, niti do prekinuća, poljsko pitanje ne zahtijeva bezodgovlačnog rješenja.

Primirje između boljševika i Rumunja.

Londan, 5. "Daily Express" javlja iz Petograda: Između maksimalista i Rumunja započela su u Jassy pregovaranja o primirju.

U Puli, petak 8. veljače 1918.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-Ugarski.

B eč, 7. (D. u.) Službeno se javlja: Nikakovih osobitih dogadjaja. — Puglavica generalnog stožera.

Njemački.

B eč, 7. (D. u.) Veliki glavni stan javlja: Zapadno bojište. Blizu obale popodne topnička borba. Sa sunca zapadno od Zandvoorde i iz bojeva u pretpolju u Artois dopremili su pješadijski odjeli zarobljenika. Englesko je topničtvo bilo na večer s obje strane Scarpe i zapadno od Cambrai opet u djelatnosti. Francuski se je sunak u Champagne izjavio. U području je Moze potrajalala djelatnost topničtva u priključku na uspešan izvidaj, proveden jugozapadno od Ornesa. Podstražmeistar Esslin oborio je posljedna tri dana šest neprijateljskih ljetjela. — S ostalih bojista nista nova. — Ludendorff.

Iz Rusije.

B eč, 5. „Loklanzelger“ snopćuje iz Curiha: Kako javlja parlaka „Vltoire“, odobrio je petrogradski odbor ruskih terorista iz dnevne strastvene imbudjene debate smrtnu osudu proti T. rockom i Angelku Balabanov.

Petrograd, 2. (D. u.) P. b. a. O dogadjajima se u Odesi javlja: U noći na 26. siječnja prisvojio si je sovjet po svojim četvrtima zaposjednute obrate i zgrade. Dne 28. i 29. siječnja bile su se neprekidne borbe ukrajinskih četa sa revolucionarnim radnicima i mornarima. Dne 29. siječnja započela je topnička borba, kod koje su sudjelovali brodovi, usidreni u zalivu. Na večer su zamolili Ukrajinci za mir, kod česa su bili po nama predloženi uvjeti prihvaćeni i po ukrajinskim vojnicima točno provedeni. Ukrainski su časnici bili našma izručeni.

Petrograd, 2. (D. u.) P. b. a. Iz Cijegina se javlja od sinoči: Odložio minsko armade, koji napreduje proti Kijevu, udaljen je 50 vrsta od Kijeva. Prema vijestima iz Kijeva stekli su sovjeti pobjedu nad generalnim tajništvom. Premda su mostovi razoreni, napreduju čete dalje proti Kijevu. Stara se kijevska rada nalazi na bijegu. Vodja i njegovi su revolucionarni drugovi uapšeni.

Petrograd, 2. (D. u.) Vlast sovjeta nailazi — prema onomadine iz raznih dijelova zemlje ovamo stiglim vijestima — na živahne simpatije medju radnicima, seljakinama i kozackim pučanstvom.

Petrograd, 5. (D. u.) P. b. a. Uslijed izdanje odredbe glede potrage za živećim numirnicama u poslednjim stanovima došao je jutros odio vojnika u dansko poslanstvo, da poduzme kućnu premetaćnu. Poslanik je prosyjedovao proti tomu, da se u prostorijama tijednjeg poslanstva poduzima pretraga. Nakon prigovora više vojnika bje ipak priznata nezakonitost pretrage, te se je od iste odustalo.

B eč, 6. (D. u.) Prema ruskoj su jednoj bežičnoj brzojavci bili odbori i zapovjednik baltičke mornarice pozvani, da pojačaju zaštitu brodova.

Petrograd, 4. (D. u.) U odgovoru na brzojavku kijevske središnje rade, koja se je podignula bila proti vlasti sovjeta, izjavlja crnomorska mornarica te radničko i vojničko vijeće grada Sevastopolja, da će prihvatiću samo one pučke povjerenike, koji zastupaju izvršbeni odbor sovjeta, sveukupne Ukrajine, kao i oblast, ustanovljenu u Harkovu.

Londan, 6. (D. u.) Reuterov ured javlja iz Petrograda sa danom 3. veljače: Na tisuće je ženskinja prosvjedovalo velikim ophodom proti zapljeni samostana Aleksandar Nevski. Petrogradski je vladika pod vedenim nebom obdržavao službu božju. Odbor je za obranu Petrograda zabranio ophod i učinio za podržavanje mira odgovornim vladikom kao i sveštenstvo. Crveni gardiste nijesu prisutstvovali.

B eč, 6. (D. u.) Wolffov ured javlja: Predsjednik je rade 26. zbora upravio na središnju radu u Kijevu bežičnu brzojavku, u kojoj izjavlja, da će 26. zbor sa svojih 50.000 kozaka na prvi poziv središnje rade osvanuti pod oružjem, da istjera sve boljševike iz Ukrajine. U daljinjoj se jednoj bežičnoj brzojavci veli: Ustanak će se boljševika u Kijevu dovršiti. Gradsko je područje pročišćeno od boljševika. Svi su zemaljski zavodi, kolodvori i arsenali zaposjednuti po Ukrajincima. Boljševici su pretrpjeli znatnih gubitaka. Središnja je rada povjerila Holuboviču sastav novoga kabinta.

Petrograd, 5. Konačni je rezultat izbora novih članova središnjeg izvršbenog odbora ovaj: 165 boljševika, 125 revolucionarnih socijalista, 3 anarkiste lijevice, 17 raznoga smjera, nadalje 20 zastupnika vojske, 20 zastupnika mornarice i 20 zastupnika zvaničnih organizacija, kojih se pretežnito sastoji iz boljševika.

Petrograd, 6. P. b. a. Zavod je Smolni primio ovu obavijest: Između Kaledina i generala je Aleksejeva došlo do prepiske. Ovaj je potonji bio za ustajnu borbu proti maksimalistima nesamo u Donskom području, nego u čitavoj Rusiji. Pošto je Kaledin pozato, da radnički razred i kozaci prisluju uz maksimaliste, izjavio se je proti tomu. Uslijed prepiske je Aleksejev s armadom od 30.000 momaka ostavio Donsko područje. Zavod je Smolni poduzeo mjeru, da sazna, na koju je stranu Aleksejev krenuo, kako bi se moglo njegovo kretanje povremeno suzdržati.

Iz ugarske zastupničke kuće. Budimpešta, 7. (D. u.) U nastavljenoj je raspravi o vladinom programu govorio zastupnik Szimonyi-Szathmári (kršćansko-socijalna stranka) o programu vlade. Uvjerao vladu o potpunom povjerenju i djelatnoj pripomoći svoje stranke. Zastupnik Bzonyi obrazlaže stanovište onih članova neovisne stranke, koji se nijesu priključili novoj stranci i izjavlja, da će uza sve to podupirati vladu u provadjanju njezinog programa. Iza zastupnika Piszonijija govorio zastupnik grof Juhije Andrassy u osobnoj stvari. Grof Mihajlo Karolyi izjavlja, da je očekivao s strane vlade povođniji program, koji bi više odgovarao danim prilikama. No uza sve to će on i njegovi državni podupirati vladu u svim onim djelovima programa, koji odgovaraju nazorima njegove stranke. Sav se obrazovati svijet stavlja na stanovište prava samoodređivanja naroda. Traži reformu magnatske kuće i izjavlja, e ne može vjerojati, da imade u ovoj "zemlji" ljudi, koji žele mir uz svaku cijenu. Osvrčuti se na izjave ministra pravosudja glede boljševika veli, da je velika razlika između programa boljševika i njihova postupka. Ministar-predsjednik dr. Wekerle izjavlja nasuprot grofu Karolyiju, da ne može nijedan Mađar zaboraviti, kako se je Njemačka od prvoga trenutka ovatio stavila bila na našu stranu. Obzirom na težnje koje idu za raskomadanjem, već je sa narodnosnog gledišta potreba, da podržavamo i poslije rata savez sa Njemačkom. Sto se tiče gospodarskih utanca, to se njime ne dira u trgovacko-političku samostalnost Ugarske. Sto se tiče reforme arme, to će se ova provesti tek nakon rata. No on može jasno reći, da će reforma podati ugarsku narodnu armadu, koja će nadaleko natkriliti dosadašnje očekivanje. Sto se tiče carinskog područja, to je on pristaša zajedničkog carinskog područja, jer razdijeljenje bi danas iskopalo ugarskom gospodarstvu grob. Nako toga je sjednica zaključena.

* Ratno vijeće u Versaillesu. „Echo de Paris“ javlja, da će kod provadjanja zaključaka versailleskog ratnog vijeća pripasti generalu Fochu veoma važna uloga, u kojoj će na vidljiv način doći do izražaja jedinstvo zapovjedištva antantnih vojska. Antantino ratno vijeće, koje je do sada imalo samo pravo savjetovanja i organizacije, dobilo je sada i izvršujući vlast. Zastupnici vojska po sedmih saveznika na versailleskom ratnom vijeću izvršivat će dakle neki stanoviti upliv na zapovjedička mjesta.

* Engleska i podmornički rat. „Reuter“ javlja: Prvi lord admiriliteta Sir Geddes izjavljuje povodom obilježitice neograničenoga podmorničkoga rata ovo: Podmornica je zaustavljena. Ovim trema riječima može se sintetizirati situacija. On da je pogledom na podmornički rat optimista. Broj potopljenih podmornica da će britanski admirilitet i nadalje držati tajnim. Ta politika radja time, da se je kod zapovjedištva i momčadi podmornica pojavila neka tjeskoba i neko krvljanje.

* Austro-ugarsko edabljstvo ostavilo Petrograd. „Wiener Allgemeine Zeitung“ donosi sa živčarske granice: „Polag-Basel-Nachrichten“ javlja, Corriere della Sera, da je dio njemačko-austro-ugarskog odaslanstva oputovao iz Petograda.

* Iz Portugalске. Havarij javlja sa danom 6. o. m. iz Lisabona: Kako se glasa, kani vlast poduzeti izbor predsjednika republike. nekim načinom, pučkog glasovanja dapaće još prije izbora kongresa i prije revizije ustava na temelju sveotpeč izbornog prava.

* Francuski radnici za samoodređivanje naroda. Iz Berna javljaju sa danom 6. veljače: Između pariških listova priopćuje samo list „La Verité“ prilično, po cenzuri okljušten izvještaj o velikoj, dne 4. o. m. obdržavanoj skupštini kovinarskih radnika iz pariškog okruga, na kojoj je 1000 izaslanika zastupalo 180.000 kovinarskih radnika. Program se je skupštine sastojao u tom, da se istraže razni uzroci, koji su kod većine izaslanika izazvali teško i sveopće uzneniranje. Prihvaćen je jednoglasno dnevni red, kojim skupština radničkih izaslanika iz područja Seine izražava mnenje, da sadašnje prilike pružaju mogućnost mira bez aneksije i bez odšteta, a na temelju prava samoodređivanja naroda. Skupština je konačno izjavila, da će zakonito društvo naroda, društvo, koje može jačiti za mir i prava naroda, biti samo ono, koje će se osnivati na obostranom sporazumu, solidarnosti i zajednički interesu međunarodno udrženih radničkih razreda.

* Ratno vijeće u Versaillesu. U donjoj je kući na upit Asquitha izjavio Bonar Law, e je obzirom na važne vojnike interese nemoguće, da se iznesu na javu daljnje potankosti ili izjave glede vijećanja ratnoga vijeća u Versaillesu. Generalissimus ne će biti imenovan.

Iz slovenskog svijeta.

Iz Slovenije. Ponošni moramo biti, da su Slovenci dio našeg naroda, i da je taj dio naroda danas probudjen i da vjeruje čvrsto i nepokolebivo, da će se naš sveukupni narod ujediniti i stvoriti pod žezlom habsburškog vladara, silnu i jaku državu, slobodnu i nezavisnu, koja će odoljevati svim mogućim nesrećama izvana, a iznutra živiti u slozi i prijateljstvu s ostalim narodima habsburške monarkije. — Iza skupštine narodno-napredne stranke, učitno novo osnovane jugoslavenske demokratske stranke dne 2. o. m. u Ljubljani, obdržavao se dne 3. o. m. u Celju sastanak pouzdanih narodne stranke, gdje se je izrazilo potpuno suglašenje s odlikama mariborskog sastanka, osobito gledje našeg odlučnog zahtjeva za vlastitom državom i gledje za jedinstvene narodne eksekutive svih jugoslavenskih stranaka u obliku narodnog odbora ili narodnoga vijeća. Na sastanku je govorio dr. V. Vukovac, koji je napisao, da je ponosan na donjoštajerske Slovence, čiju žilavost i radinost u današnjim danima osjećaju takodje Slovenci drugdje. U raspravi se zaključilo, neka se odmah pozove vladu i sve mjerodavne činitelje, da poduzmu sve potrebne korake za bezvlačni povratak bjeguna ca na naš jug. Zatim je govorio dr. Kalan, koji je istaknuo, da se moramo natjecati u radu, te predlaže, neka se izradi povjerenje i zahvala predsjedniku stranke gdr. Vukovcu, za njegov požrtvovan rad u najtežim prilikama, što bila je uz burno odobravanje prihvaćeno.

Naši biskupi za Jugoslaviju. Jugoslavensku deklaraciju od 30. svibnja 1917. potpisali su takodje i zagrebački nadbiskup dr. Ante Bauer i biskup na otoku Krku dr. Ante Mahnić, („Slovenec“).

U Hrvatskoj se ipak niče. Hrvatsko Primorje izjavilo se već čitavo za deklaraciju i narodno ujedinjenje. „Primorske novine“ skopče niz izjava, potpisanih po mnogim hiljadama osoba, koje izražaju svoje pristajanje uz rad Jugoslavenskog kluba i svoju čvrstu niskanu, da se svi krajevi, gdje stanuje narod Slovenaca, Hrvata i Srba, imaju ujediniti u jednu jaku, slobodnu i suverenu državu. Na ponuku gradjanstva grada Bakra, koje je upravilo na gradsko zastupstvo peticiju, nek se to izjaviti za politiku jugoslavenskoga kluba, gradsko je zastupstvo uz pljesak i odobravanje cijelog prisutnog gradjanstva stvorilo slijedeći zaključak, koji se je smjesta brzojavnog otvorenja predsjedništu sabora kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije u Zagrebu: „Zastupstvo kr. slobodnog lučkog i pomorskog grada Bakra, ovlašće me u današnjoj svojoj sjednici, da visokom predsjedništvu podnesem slijedeći jednoglasni zaključak: Umoljava se hrvatski sabor, da u smislu svoje izjave od 14. lipnja 1915. i jugoslavenske deklaracije od 30. svibnja 1917. što živje poradi, da dodje što prije do našeg narodnog ujedinjenja. Načelnik: Pintarić. „Primorskim novinama“ javlja nadalje prijatelj iz Zagreba, da se konačno i tamo ipak nešto poduzele, kako bi i zastupnici hrvatskog naroda u većini istupili za naše narodno ujedinjenje i dalji put smislu izjave. Svaki dan se može očekivati u tom smislu važan korak. Zagrebačko zastupstvo da će se izjaviti za naše narodno ujedinjenje. To su utješljive vijesti, pripominju „Primorske novine“, pa neka se samo što prije obistine.

Ljubljanski „Slovenec“ javlja, e se govor, da će hrvatski podban dr. Krišović odstupiti, jer je ogoren, što se ga izigrava, pošto nekoje stvari doznaje tekao iz novina, te nije znao niti za imenovanje velikih župana. Stoga se je podban dr. Krišović odločno pridružio onom dijelu hrvatsko-srpske koalicije, koja zahtijeva, da se raskrinka korupcija nekojih zastupnika i da se koalicija izjavi za jugoslavensku deklaraciju.

Iz Bosne. „Slovenski narod“ saopćuje: Bosna dobiva jasno lice. Dne 2. februara vršilo se u Sarajevu „Slavensko veče“, koje je sjajno uspjelo. Uzalud je proti njemu protestirala ženska elita „einundfünzig“ s njemačkim i madžarskim imenima, koja se je srdila osobito takodje za to, jer su pozivi bili Štajnpani i cirilicom. Ta je večer bila tako rekuć revizija sila obje političke skupine, te je pokazala sjajnu pobedu jugoslavenstva. Svoj poraz uvidja već takodje zao duh nadbiskupa Stadlera, dr. Pilar, te namjerava sada, da sklopi nekako primirje sa strankom dr. Sunarića (odnosno „Hrvatske narodne zajednice), koja stoji na jugoslavenskom stanovištu; to primirje neka bi trajalo, dok se ne pokaže, koji program ima više nade u uspjeh. (To je valjda uđeno po načrtu dr. Milobara, koji je u „Hrvatskoj“ predlagao savez svim jugoslavenskim strankama, dok se ne uvidi, čiji će se program oživotvoriti. Op. ur. „Hrv. List“). „Slovenski narod“ završuje: „Dr. Pilar ne vjeruje više! Mi pak vjerujemo: Bosna će se očistiti“. U zadnje se je vrijeme latio „Hrv. Dnevnik“ očajnih i najskrajnijih sredstava, da naše najbolje ljudi sumnjiči. Vidi se, da se strmoglavljuje sav njihov izdajnički i protunarodni rad u propast. Osjećaju, da gube tla ispod nogu, i u tom očajnom položaju dižu viku, neka se barem znađe, da kako su živjeli, tako i umiru.

Prag za češku rezoluciju. „Venkov“ javlja: Načelnik je grada Praga, dr. Groš, učinio ovu izjavu na skupštini gradskih otaca: Slavna skupština! Odlukom zajedničke parlamentarne komisije dozvoljavam si učiniti ovu izjavu: Češkoj je javnosti bila ovih dana saopćena deklaracija generalnog sabora čeških poslanika od dne 6. siječnja o. g. Izražuje jasno samozamisljivo zahtjeve, koje osjeća svako češko srce, koji su odlučnim ciljem svakog češkog čovjeka. Za tom deklaracijom stoji vascijeli češki narod, koji je zahvalan svojim zastupnicima, da su za njegove težnje i ciljeve pronašli tako prikladne riječi; potrebno je izraziti čvrstu nadu, da će te riječi biti provedene takodje u djelu, kojima će se konačno uvelovljiti istini i pravednosti. Današnja skupština slavnog zastupstva prvom je prilikom, koja nam pruža mogućnost, da iza objavljenja deklaracije, uz memo taj dogadjaj u pretres. Imamo sigurno pravo i dužnost kao zastupstvo kraljevskoga glavnoga grada Praga proglašiti u ime svoje i vascijelog češkog stanovništva praškog, da jedinstveno stojimo za odlučnom riječju generalnog sabora čeških poslanika, da u njegovom smislu hoćemo poraditi i opirući se o njih, vjerujemo u postignuće svojih pravednih ciljeva!

Prijaci i mirovna pregovaranja. U „Lokalangelgeru“ čitamo: Poljska vlada priopćuje u varšavskim listovima opširan proglaš o svojem stanovištu prema pregovaranjima u Brestu Litovskom. U deset tačaka izražuje svoj zahtjev, neka se Poljska priputi k tim pregovaranjima, i pri tom zaступa stanovište, da su vladarsko vijeće i vlasta pozvani k provizornom zastupanju poljske države iznutra i izvana, dok ne ustanovi sabor definitivno vladinu formu. Po tom vell dalje: Sadašnji mirovni pregovori u Brestu Litovskom, tičući se životnih poljskih pitanja, zahtijevaju sudjelovanje zastupstva poljskoga naroda s odlučujućim glasom. Poljska vlada konstatuje, da svi zaključci, koji odlučuju o sudbini Poljske i prejedikuju pravima poljskog naroda, nisu priznati od poljskog naroda kao obvezatni, sve dok ne budu učinjeni tako, da bude pri njima sudjelovalo zastupstvo poljskoga naroda. Odredjenje odnosa Poljske sa drugim državama mora se za budućnost prepustiti jedino volji naroda, na koju ne smiju utjecati strani čimbenici. („Venkov“.)

Jugoslavenski Italija. Talijanski ministar-predsjednik Orlando izjavio je dopisniku „Tempsa“, da je Italija susretljiv prema svim malenim narodima, koji su praktički za antantnu stvar, i kad ovi narodi moraju, da svoju neovisnost tekar izvoje; on da ne poznaje razlike između posebnim svojim ciljevima i općenitim ciljevima antante. Pravedni zahtjevi Italije mogu se postaviti u sklad sa pravednim zahtjevima drugih naroda. Dručić piše Sonninovo glasilo „Gloriale d’Italia“, koje izjavlja, da su jugoslavenski odbori tjerali dosada veću propagandu proti Italiji nego proti Austriji, dok je talijanska vlast dala uvijek jasno raspoznavati, da sporazuma podnipošto ne smatra teškim. Jugoslaveni bi dobro učinili, kad bi napustili svoj besmisleni zahtjev, neka Italija napusti svoj, u snezu postignuti diplomatski položaj, pod čime se očito misli zauču londonskog ugovora. List zaključuje, da Jugoslaveni ne rade u dobroj vjeri i da se Italija ne može ničesa odreći i sa ničim imati obzira, jer Italija nema ništa da si predbacuje. — „Corriere della sera“ veli u nekom svom članku, da je čitava Sonninova orijentska politika upravo pogriješena. Na upite u parlamentu, da je vanjski ministar uvijek odgovarao, da ruskomanjanje Austrije nije nikada bilo njegov ratni cilj. Tome je naprotiv jasno, da neće Austria kasnije nikada Talijanima oprostili gubitka Trsta, Trienta, Istre, najvažnijih otoka srednje Dalmacije i Valone. Svojom je politikom Sonnino u prvome redu skrivlo, što su ugnjetavani narodi u Austro-Ugarskoj proti sadašnjem opstanku monarkije, a osim toga se je čitava njegova politika, kako to dokazuju posljednji govor Wilsona i Lloyd Georgea, izjavila. Dok zahtjeve Francuske podupiru ne samo vodeći engleski državničari, već i radnici i socijalisti u antantnim državama, talijanski su zahtjevi kod sveznika našli samo na običajne fraze i rezervirane riječi. („Frankfurter Zeitung“.)

Domaće vijesti.

Poziv osoba godišta 1899.-1894., koje bijahu riješene od vojničke službe. C. k. kotarsko poglavarnstvo objelodanjuje poziv svih onih osoba, koje bijahu riješene od vojničke službe, a rodjene su u godinama 1899. do 1904. Od te odredbe izuzete su saine osobe, koje rade u rudnicima, namještenici željeznicu (ne računajući amio tramvaja) i namještenici ovih plovđibnih poduzeća: „Austrijski Lloyd“, „Austro-American“, „Dalmatia“, Tripkovich D., „Adria“, „Ugarsko-hrvatsko društvo“, „Levante“ i „Atlantica“. Osim toga izuzeti su od tog poziva namještenici „Prvog c. k. privilegovanog dunavskog parobrodarskog društva za plovđbu po rijekama i moru“, „Južno-njemačko dunavsko parobrodarsko društvo“ i „Ugarsko dioničko društvo za plovđbu po unutarnjim vodama“. Osobe, kojima se rješenje ukiđa, moraju da dodiju pod barjak i to: godišta 1899., 1898. i 1897. dne 1. ožujka 1918., a godišta 1896., 1895. i 1894. dne 3. travnja

1918. Osobite odredbe vrijede samo za one, koji po zvanju pripadaju poljodjelskim krugovima. Ti će doći pod barjak prema osobitoj obznanji, koja će u isto doba biti pribita. Oni, koji su dužni doći pod barjak, treba da se prijave najkasnije do 11 sati određenog dana kod dotičnog zapovjedništva, koje im je na iskaznicu označeno. U interesu se svakoga preporuča, da ponese sa sobom vunenog rublja, parajki cipela, posudu za jelo, žlicu i nož pa potrebitne za čišćenje i hrane za dan dolaska. Tko se ne pokori sazivnoj zapovijedi, bit će strogo kažnjjen po zakonima, što postoje.

Jučerašnji koncerat, što se davao u dobrotvorne svrhe u kazalištu, doživio je potpun uspjeh. Osobito se odlikovala gradačka pjevačica Wesel-Polla, a u nju dirigent mornaričke glazbe, gosp. Christoff. Naredne će sedmice davati koncerat virtuoskinja na gusle gospodica Nives Luzzatto.

Predstavak u Jučerašnjem broju morao bi bio imati naslov „Dvije noći“, dok nam je u tisku već ispalo ono „č“, te tako ostao naslov ponešto nerazumljiv. Molimo cijenjene čitatelje, da to isprave.

Predaja ribe. U slučaju, da prispije riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici karata počevši od broja 5801.

Dopisi iz Istre.

Kanfanar. Teške su ovdje prilike za Hrvate, makar poštivali oni Talijane te iskazivali im svaku počast. Prošla su ona vremena kada je vrli hrvatski župnik morao da drži u stanu dovoljno baruta i olova. Ali ni sada nije hrvatskomu svećeniku prosti da za svoj narod radi, da učini što može i smije, te da ga prosvjeti i njegova prava brani. Mi nijesmo neprijatelji austrijskih Talijana, te smo pisali ne proti njima nego radi svojega pokrivenog prava. Mi hoćemo da imamo hrvatske činovnike, ako ne sve, to barem dio njih. To pravednost traži, te nije nikakova mržnja.

Kiselj repu

za mjesnu aprovizaciju, vojne zavode ili pod vojnom upravom stoeća poduzeća sa Izvozicom za Dalmaciju, Bosnu i Hercegovinu ili Istru dobavlja uz povoljne cijene

Sisačka tvornica kisele repe i zelja u Sisku.

Ponude tražite brzojavno!

Važno!**Važno!****Zamjena ratnih zajmova****ratno-zajmovne-osjegur. police**

Važno! Svaki vlasnik VII. ratnog zajma i prijašnjih emisija, lako svoje potpisivanje bezplatno bez ikakve pare gotovine i (do K 5000) odmah skoro podvostruči.

Primjer: Proti uloženju ratnog zajma sa n. pr. nom. K 2700 — lako dobije svak bez ikakvog rizika, odmah pravovaljanu, ratno-zajmovno-osjeguravajuću policu za po prilici nom. K 5000 —

Pojašnjenja daje: Osjeguravajući odio c. kr. aust. vojničke zaklade za udovice i siročad u Puli, trg Custoza br. 45, I. kat, Jadranska banka, Podružnica Anglo-austro banke, Podružnica Kreditnog zavoda, Podružnica Depositne banke, Podružnica živnostenske banke u Trstu i Kreditno i oskomptno društvo u Puli.

Mali oglašnik

Izgubilo se je u ul. Castropola ili u zaklopu jedan molitvenik sa dvije slike. Tko ga je našao, nek ga donese u Androna del Angele br. 1, uz nagradu od K 20.

Prodaje se posjed u gradu Koprivnici (Podravina) udaljen 5 časaka od kolodvora, sastoji se od plodne oranice, vinograda i kuće sa zgradama. Svega do 4. rata. Adresa kod uprave.

Oglasujte u „Hrvatskom Listu“!

KINO CRVENOG KRIŽA

Ulica Sergija broj 34.

Dnevni raspored

Obja supruga John Grahama društvena slika u 4 čina.

Početak: 2:30, 3:55, 5:20 16:45

Neprekidne predstave:

Ulaznica: I. prost. 1 K; II. 40 li

Uči se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promjeniti raspored.

Poruke iz uređništva.

A. S. Krštof-Hreljić. Uvažimo. Ne smatramo ali nužnim, da diramo u zacijeljenu ranu i iznosimo već zaboravljene stvari. Javite nam se opet kojim stvarnim dopisom.